

ВСТУП ДО РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА (Вступ до мовознавства. Історія англійської мови)

Робоча програма навчальної дисципліни (силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська
Статус дисципліни	нормативна
Форма навчання	очна (денна)
Рік підготовки, семестр	1 курс (I, II семестри)
Обсяг дисципліни	4 кредити ЕКТС / 120 годин (72 аудиторних годин - 36 лекцій та 36 практичних занять), 48 годин СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, реферат, МКР
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	англійська/українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	к. філол. н., доц. каф. ТППАМ, Колісник Марина Павлівна к. філол. н., доц. каф. УМЛК Онуфрієнко Олена Петрівна ст. викладач каф. УМЛК Кушлаба Михайло Петрович
Розміщення курсу	https://classroom.google.com

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Вступ до романо-германського мовознавства» є обов'язковою дисципліною циклу загальної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою Германські мови та література (переклад включно), перша – англійська, Германські мови та література (переклад включно), перша – німецька, Романські мови та література (переклад включно), перша – французька.

Метою дисципліни є формування у студентів загальних та фахових *компетентностей*:

- **ЗК 02.** здатності зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- **ЗК 03.** здатності спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- **ЗК 10.** здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

- **ФК 01.** усвідомлювати структуру філологічної науки та її теоретичних основ;
- **ФК 03.** здатності використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії англійської мови;
- **ФК 04.** здатності аналізувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Предмет освітнього компонента полягає у систематизації основних понять та термінів мовознавчої науки, розгляді сучасних теорій мови, її сутності як явища людської культури; розвитку ідеї про структуру й систему; вивченні історичного розвитку англійської мови, її фонетичних, морфологічних, синтаксичних та словотвірних особливостей.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «Вступ до романо-германського мовознавства» студенти зможуть:

- ПРН 04.** Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
- ПРН 07.** Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН 08.** Знати й розуміти систему мови, історію англійської мови, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.
- ПРН 09.** Характеризувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПРН 12.** Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ПРН 16.** Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції мовознавства, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Дисципліна належить до циклу загальної підготовки. Обов’язковими передумовами для вивчення дисципліни є володіння англійською мовою на рівні B1, вільне володіння українською мовою. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця освітній компонент «Вступ до романо-германського мовознавства» є пререквізитом для подальшого володіння студентами таких навчальних дисциплін, як «Порівняльна типологія».

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу за видами занять			Контрольні заходи		
	кредитів	годин	лекційні	практичні	СРС	МКР	Реферат	Семестрова атестація
Денна	4	120	36	36	48	1	1	Залік

Тематичний план освітнього компонента

I семестр. Модуль «Вступ до мовознавства»

Розділ 1. Загальні питання мовознавства

Тема 1.1. Мовознавство як наука про мову. Предмет, завдання, місце й значення науки про мову. Галузі мовознавства. Методи дослідження мови. Діахронія і синхронія. Мова, її природа й функції. Структура мови. Системний характер будови мови

Розділ 2. Фонетика — наука про звуки людської мови. Фонологія

Тема 2.1. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості. Аспекти вивчення звуків мови

Тема 2.2. Звуки мови, їхня класифікація та функції. Фонетичні одиниці

Розділ 3. Письмо. Графіка. Орфографія

Тема 3.1. Мова й письмо. Графіка та орфографія

Розділ 4. Лексикологія

Тема 4.1. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова. Семасіологія. Лексичне значення слова. Семантичні відношення між словами

Тема 4.2. Лексико — семантична підсистема мови. Лексикографія — предмет і завдання. Фразеологія. Вияв у фразеології національної специфіки мови

Розділ 5. Граматика

Тема 5.1. Граматика — наука, що вивчає будову мови. Частини мови. Граматичне значення слова. Структура слова та його морфемний склад

Тема 5.2. Синтаксис. Речення. Словосполучення

Розділ 6. Класифікація мов світу

II семестр. Модуль «Історія англійської мови»

Розділ 1. Old English Period

Тема 1.1. Historical processes of the Old English period. Borrowings. Most important works of Old English Literature.

Тема 1.2. Phonetical processes in Old English.

Тема 1.3. Grammatical processes in Old English.

Розділ 2. Middle English Period

Тема 2.1. Historical processes of the Middle English period. Borrowings. Most important works of Middle English Literature.

Тема 2.2. Phonetical processes in Middle English.

Тема 2.3. Grammatical processes in Middle English.

Розділ 3. New English Period

Тема 3.1. Forming and developing of National Standards of the English language. Borrowings. Most important works of New English Literature.

Тема 3.2. Phonetical and grammatical processes in New English period.

Тема 3.3. English around the world.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий центр «Академія», 2001. 368 с.
2. Pyles, T. & Algeo, J. The origins and development of the English language, 2010, 383 с.
3. Verba, L. History of the English language: посіб. для студентів та викладачів ВНЗ; ed. by Dr. E. F. Riccio. Вінниця: Nova knyha, 2004.

Допоміжна:

1. Драгомирецький П., Пена Л. Вступ до мовознавства: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. 102 с.
2. Семчинський С. В. Загальне мовознавство. Видання друге, перероблене і доповнене. Київ: АТ «Око», 1996. 416 с.
3. Костюченко Ю. П. Історія англійської мови. К.: Рад. шк., 1963. 426 с.
4. Студенець Г.І. Історія англійської мови в таблицях, Київ, 1998. 240 с.
5. Vaugh, A.C. & Cable Th. A History of the English Language. London: Routledge, 2002. 447 p.
6. Hogg, R. An Introduction to Old English, Edinburgh University Press, 2002, 163 p.
7. Hogg, R. & Denison, D. A History of the English Language. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 495 p.
8. Mezenin, S.M. A History of English (Life of language), 1997.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, в електронному кампусі та у Google

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Силабус дисципліни «Вступ до романо-германського мовознавства» розроблений на основі принципу системності та послідовності, який пов'язаний як з організацією процесу опанування навчального матеріалу, так і з системою дій здобувачів щодо його засвоєння, що дозволяє передбачити навчальні завдання та види діяльності, необхідні для підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих до європейського і світового науково-освітнього простору фахівців ступеня бакалавра з філології. Зазначена стратегія передбачає вибір відповідних методів і форм навчання з урахуванням особистісно-орієнтованого й антропоцентричного підходів, створюючи сприятливі умови для творчого розвитку особистості здобувача та його автономності.

Силабус побудований таким чином, що для вивчення кожної наступної теми студентам необхідно застосовувати знання й уміння, отримані в попередній. Лише в такій послідовності здобувачі вищої освіти можуть отримати професійні знання, необхідні для кожного етапу здійснення навчальної діяльності.

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача й здобувачів з метою ефективного засвоєння навчального матеріалу та формування відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються проблемно-пошуковий та інтерактивні методи навчання (дискусії, мозковий штурм, метод проєктів).

Усі методи і форми навчання орієнтовані на стимулювання пізнавальної діяльності здобувачів, їхньої активності на заняттях, самостійної роботи та креативного мислення, що є визначальними факторами мотивації здобувачів вищої освіти до вивчення дисципліни «Вступ до романо-германського мовознавства».

I семестр. Модуль «Вступ до мовознавства»

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Аудиторні години
1	Розділ 1. Загальні питання мовознавства <i>Тема 1. Мовознавство як наука про мову. Предмет, завдання, місце й значення науки про мову. Галузі мовознавства. Методи дослідження мови. Діахронія й синхронія. Мова, її природа та функції. Структура мови. Системний характер будови мови.</i> Лекція 1. Мовознавство — наука про мову. Предмет, завдання й методи науки про мову. Мова та мовлення	2
2	Семінар 1. Мова, її природа та функції	2
3	Розділ 2. Фонетика — наука про звуки людської мови. Фонологія <i>Тема 1. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості.</i> <i>Аспекти вивчення звуків мови</i> Лекція 2. Фонетика як наука про звуки людської мови. Предмет фонетики. Аспекти вивчення звуків мови. Фізична природа звуків мови. Роль центральної нервової системи у творенні й сприйнятті звуків. Мовний апарат людини	2
4	Семінар 2. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості	2
5	<i>Тема 2. Звуки мови, їхня класифікація та функції. Фонетичні одиниці</i> Лекція 3. Поняття фонем. Інваріант і варіант фонем. Поняття фонетичної й фонематичної транскрипції. Фонетичне членування звукового потоку: фраза, склад, наголос, інтонація	2
6	Семінар 3. Аспекти вивчення звуків мови	2

7	<p>Розділ 3. Письмо. Графіка. Орфографія <i>Тема 1. Мова й письмо. Графіка та орфографія</i> Лекція 4. Письмо й науки, що його вивчають. Історична зумовленість виникнення письма. Основні етапи розвитку та типи письма. Співвіднесеність звуку й графеми. Алфавітне письмо й графіка. Орфографія. Принципи орфографії</p>	2
8	Семінар 4. Мова й письмо. Графіка та орфографія	2
9	<p>Розділ 4. Лексикологія. <i>Тема 1. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова. Семасіологія. Лексичне значення слова. Семантичні відношення між словами</i> Лекція 5. Лексикологія як учення про лексичне значення слова та лексичну систему мови. Поняття лексичної системи мови. Слово як предмет лексикології. Основні функції слова. Лексичне значення слова. Слово й поняття. Семасіологія, семантична структура слова. Слово й лексема. Лексико-семантичні категорії</p>	2
10	Семінар 5. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова	2
11	<p><i>Тема 2. Лексико — семантична підсистема мови. Лексикографія — предмет і завдання. Фразеологія. Вияв у фразеології національної специфіки мови</i> Лекція 6. Зміни в лексичному складі мови. Стилiстичні пласти лексики. Етимологія слова. Ономатологія як наука про власні імена й спеціальні назви. Фразеологія. Джерела фразеології. Лексикографія</p>	2
12	Семінар 6. Семантичні відношення між словами	2
13	<p>Розділ 5. Граматика <i>Тема 1. Граматика — наука, що вивчає будову мови. Частини мови. Граматичне значення слова. Структура слова та його морфемний склад</i> Лекція 7. Граматика як учення. Предмет граматики. Розділи граматики. Морфема. Структура слова, його морфемний склад. Зміни у морфемній будові слова</p>	2
14	Семінар 7. Лексико–семантична підсистема мови. Лексикографія — предмет і завдання	2
15	<p><i>Тема 2. Синтаксис. Речення. Словосполучення</i> Лекція 8. Синтаксис — учення про речення й сполучення слів у реченні. Різноманітність будови речень у різних мовах. Словосполучення</p>	2
16	Семінар 8. Фразеологія. Лексикалізація. Вияв у фразеології національної специфіки мови. МКР	2
17	<p>Розділ 6. Класифікація мов світу <i>Тема 1 Проблеми класифікації мов світу</i> Лекція 9. Проблеми класифікації мов світу — генеалогічна та типологічна класифікація мов. Наукове значення генеалогічної та типологічної класифікації мов. Проблеми й можливості класифікації мов. Ареальна (географічна) й соціальна (функціональна) класифікація мов</p>	2
18	Семінар 9. Проблеми класифікації мов світу — генеалогічна та типологічна класифікація мов	2
Всього:		36

II семестр. Модуль «Історія англійської мови»

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Аудиторні години
1	Розділ 1. Давньоанглійський період. Лекція 1. Історичні процеси давньоанглійського періоду. Запозичення. Пам'ятки літератури. Закон Гріма. Система голосних та приголосних германських мов. Закон Вернера. Закон ротацізму. Рунічне письмо.	2
2	<u>Практичне заняття 1.</u> Історичні процеси давньоанглійського періоду. Запозичення. Пам'ятки літератури.	2
3	Лекція 2. Фонетичні процеси давньоанглійського періоду. Система голосних давньоанглійського періоду. Система приголосних давньоанглійського періоду.	2
4	<u>Практичне заняття 2.</u> Фонетичні процеси давньоанглійського періоду.	2
5	Лекція 3. Граматичні явища давньоанглійського періоду. Морфологія та словотвір давньоанглійського періоду.	2
6	<u>Практичне заняття 3.</u> Граматичні явища давньоанглійського періоду.	2
7	Розділ 2. Середньоанглійський період. Лекція 4. Історичні процеси середньоанглійського періоду. Запозичення. Пам'ятки літератури. Морфологічна система, словотвір та синтаксис середньоанглійського періоду.	2
8	<u>Практичне заняття 4.</u> Історичні процеси середньоанглійського періоду. Запозичення.	2
9	Лекція 5. Фонетичні процеси середньоанглійського періоду. Словотвір середньоанглійського періоду.	2
10	<u>Практичне заняття 5.</u> Фонетичні процеси середньоанглійського періоду.	2
11	Лекція 6. Граматичні явища середньоанглійського періоду. Просте та складне речення середньоанглійського періоду. Складносурядне та складнопідрядне речення середньоанглійського періоду.	2
12	<u>Практичне заняття 6.</u> Граматичні явища середньоанглійського періоду.	2
13	Розділ 3. Новоанглійський період. Лекція 7. Фонетичні зміни новоанглійського періоду. Запозичення новоанглійського періоду. Становлення англійської національної мови. Пам'ятки літератури. Морфологічна система новоанглійського періоду. Словотвір та синтаксис новоанглійського періоду.	2
14	<u>Практичне заняття 7.</u> Фонетичні зміни новоанглійського періоду. Запозичення новоанглійського періоду.	2
15	Лекція 8. Становлення англійської національної мови. Пам'ятки літератури. Морфологічна система новоанглійського періоду. Словотвір та синтаксис новоанглійського періоду.	2

16	<u>Практичне заняття 8.</u> Морфологічна система новоанглійського періоду. Словотвір та синтаксис ново англійського періоду.	2
17	Лекція 9. Становлення фонетичних та граматичних форм. Статут англійської мови в Шотландії, Ірландії, США, Канаді, Австралії, Новій Зеландії та країнах Азії та Африки. Гібридні мови. Американський, канадський та австралійський варіанти англійської мови.	2
18	<u>Практичне заняття 9.</u> Захист рефератів. Залік	2
Всього:		36

6. Самостійна робота студента

I семестр

Аудитор не заняття	Зміст навчального матеріалу	Рекомендований час СРС
1	Розділ 1. Загальні питання мовознавства <i>Тема 1. Мовознавство як наука про мову. Предмет, завдання, місце й значення науки про мову. Галузі мовознавства. Методи дослідження мови. Діахронія й синхронія. Мова, її природа та функції. Структура мови. Системний характер будови мови.</i> Лекція 1. Мовознавство — наука про мову. Предмет, завдання й методи науки про мову. Мова та мовлення	1
2	Семінар 1. Мова, її природа та функції	1
3	Розділ 2. Фонетика — наука про звуки людської мови. Фонологія <i>Тема 1. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості. Аспекти вивчення звуків мови</i> Лекція 2. Фонетика як наука про звуки людської мови. Предмет фонетики. Аспекти вивчення звуків мови. Фізична природа звуків мови. Роль центральної нервової системи у творенні й сприйнятті звуків. Мовний апарат людини	1
4	Семінар 2. Предмет фонетики. Звуки мови, їхні фізичні властивості	1
5	<i>Тема 2. Звуки мови, їхня класифікація та функції. Фонетичні одиниці</i> Лекція 3. Поняття фонем. Інваріант і варіант фонем. Поняття фонетичної й фонематичної транскрипції. Фонетичне членування звукового потоку: фраза, склад, наголос, інтонація	1
6	Семінар 3. Аспекти вивчення звуків мови	1
7	Розділ 3. Письмо. Графіка. Орфографія <i>Тема 1. Мова й письмо. Графіка та орфографія</i> Лекція 4. Письмо й науки, що його вивчають. Історична зумовленість виникнення письма. Основні етапи розвитку та типи письма. Співвіднесеність звуку й графеми. Алфавітне письмо й графіка. Орфографія. Принципи орфографії	1
8	Семінар 4. Мова й письмо. Графіка та орфографія	1
9	Розділ 4. Лексикологія. <i>Тема 1. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова. Семасіологія. Лексичне значення слова. Семантичні відношення між словами</i> Лекція 5. Лексикологія як учення про лексичне значення слова та лексичну систему мови. Поняття лексичної системи мови. Слово як предмет	1

	лексикології. Основні функції слова. Лексичне значення слова. Слово й поняття. Семасіологія, семантична структура слова. Слово й лексема. Лексико-семантичні категорії	
10	Семінар 5. Лексикологія як наука про слово та лексико-семантичну систему мови. Лексичне значення слова	1
11	<i>Тема 2. Лексико — семантична підсистема мови. Лексикографія — предмет і завдання. Фразеологія. Вияв у фразеології національної специфіки мови</i> Лекція 6. Зміни в лексичному складі мови. Стилiстичні пласти лексики. Етимологія слова. Ономатологія як наука про власні імена й спеціальні назви. Фразеологія. Джерела фразеології. Лексикографія	2
12	Семінар 6. Семантичні відношення між словами	2
13	Розділ 5. Граматика <i>Тема 1. Граматика — наука, що вивчає будову мови. Частини мови. Граматичне значення слова. Структура слова та його морфемний склад</i> Лекція 7. Граматика як учення. Предмет граматики. Розділи граматики. Морфема. Структура слова, його морфемний склад. Зміни у морфемній будові слова	2
14	Семінар 7. Лексико–семантична підсистема мови. Лексикографія — предмет і завдання	1
15	<i>Тема 2. Синтаксис. Речення. Словосполучення</i> Лекція 8. Синтаксис — учення про речення й сполучення слів у реченні. Різноманітність будови речень у різних мовах. Словосполучення	1
16	Семінар 8. Фразеологія. Лексикалізація. Вияв у фразеології національної специфіки мови. МКР	4
17	Розділ 6. Класифікація мов світу <i>Тема 1 Проблеми класифікації мов світу</i> Лекція 9. Проблеми класифікації мов світу — генеалогічна та типологічна класифікація мов. Наукове значення генеалогічної та типологічної класифікації мов. Проблеми й можливості класифікації мов. Ареальна (географічна) й соціальна (функціональна) класифікація мов	1
18	Семінар 9. Проблеми класифікації мов світу — генеалогічна та типологічна класифікація мов	1
Всього:		24

II семестр

Аудиторне заняття	Зміст навчального матеріалу	Рекомендований час СРС
1	Розділ 1. Давньоанглійський період. Лекція 1. Історичні процеси давньоанглійського періоду. Запозичення. Пам'ятки літератури. Закон Гріма. Система голосних та приголосних германських мов. Закон Вернера. Закон ротацізму. Рунічне письмо.	0,3
2	<u>Практичне заняття 1.</u> Історичні процеси давньоанглійського періоду. Запозичення. Пам'ятки літератури.	0,7
3	Лекція 2. Фонетичні процеси давньоанглійського періоду. Система голосних давньоанглійського періоду. Система приголосних давньоанглійського періоду.	0,3

4	<u>Практичне заняття 2.</u> Фонетичні процеси давньоанглійського періоду.	0,7
5	Лекція 3. Граматичні явища давньоанглійського періоду. Морфологія та словотвір давньоанглійського періоду.	0,3
6	<u>Практичне заняття 3.</u> Граматичні явища давньоанглійського періоду.	0,7
7	Розділ 2. Середньоанглійський період. Лекція 4. Історичні процеси середньоанглійського періоду. Запозичення. Пам'ятки літератури. Морфологічна система, словотвір та синтаксис середньоанглійського періоду.	0,3
8	<u>Практичне заняття 4.</u> Історичні процеси середньоанглійського періоду. Запозичення.	0,7
9	Лекція 5. Фонетичні процеси середньоанглійського періоду. Словотвір середньоанглійського періоду.	0,3
10	<u>Практичне заняття 5.</u> Фонетичні процеси середньоанглійського періоду.	0,7
11	Лекція 6. Граматичні явища середньоанглійського періоду. Просте та складне речення середньоанглійського періоду. Складносурядне та складнопідрядне речення середньоанглійського періоду.	0,3
12	<u>Практичне заняття 6.</u> Граматичні явища середньоанглійського періоду.	0,7
13	Розділ 3. Новоанглійський період. Лекція 7. Фонетичні зміни новоанглійського періоду. Запозичення новоанглійського періоду. Становлення англійської національної мови. Пам'ятки літератури. Морфологічна система новоанглійського періоду. Словотвір та синтаксис ново англійського періоду.	0,3
14	<u>Практичне заняття 7.</u> Фонетичні зміни новоанглійського періоду. Запозичення новоанглійського періоду.	0,7
15	Лекція 8. Становлення англійської національної мови. Пам'ятки літератури. Морфологічна система новоанглійського періоду. Словотвір та синтаксис ново англійського періоду.	0,3
16	<u>Практичне заняття 8.</u> Морфологічна система новоанглійського періоду. Словотвір та синтаксис ново англійського періоду.	0,7
17	Лекція 9. Становлення фонетичних та граматичних форм. Статут англійської мови в Шотландії, Ірландії, США, Канаді, Австралії, Новій Зеландії та країнах Азії та Африки. Гібридні мови. Американський, канадський та австралійський варіанти англійської мови.	0,3
18	<u>Практичне заняття 9.</u> Захист рефератів. Підвищення рейтингу	10
	Залік	6
	Всього:	24

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни

Відвідування лекцій, практичних занять, активна робота на них і написання реферату необхідні для розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гуглдиску або в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Telegram або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Поточний контроль. Викладач регулярно заносить результати поточного контролю в модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу згідно з Положенням про поточний, календарний і семестровий контроль в КПІ ім. Ігоря Сікорського. Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/32>. Ознайомитися з результатами поточного контролю студент може в особистому кабінеті в Електронному кампусі.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10% рейтингової шкали, тобто максимальна кількість додаткових балів – 10. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Використання інструментів штучного інтелекту. Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності. Під час використання інструментів ШІ слід керуватися Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/1225>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедурю деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за PCO першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за експрес-опитування на лекціях, відповіді на практичних заняттях, написання МКР і написання та захист реферату. *Рейтинг* студентів з освітнього компоненту складається з балів, отриманих за:

- 1) експрес-опитування на 7 лекціях – 21 бал;
- 2) відповідь на 16 семінарських заняттях – 48 балів;
- 3) написання МКР з тем, прописаних в п. 5 (I семестр) – 17 балів
- 4) написання та захист реферату – 14 балів.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Експрес-опитування на лекціях	21%	3	7	21
2.	Робота на семінарських заняттях	48%	3	16	48
3.	МКР	17%	17	1	17
4.	Написання та захист реферату	14%	14	1	14
	Всього				100

Максимальний ваговий бал за **експрес-опитування під час лекцій** – 3 бали.

«відмінно» = 2,6 - 3 бали;

«добре» = 2 - 2,5 бали;

«задовільно» = 1,4 - 1,9 бали;

«незадовільно» = 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді на експрес-опитуванні під час лекцій:

«відмінно» = 2,6 - 3 бали (вірна відповідь на усі питання);

«добре» = 2 - 2,5 бали (достатньо повні відповіді або повні відповіді з незначними неточностями);

«задовільно» = 2,4 - 1,9 бали (неповна відповідь, не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання);

«незадовільно» = 0 балів (жодної вірної відповіді на питання).

Максимальний ваговий бал за **роботу на семінарських заняттях** – 3 бали.

«відмінно» = 2,6 - 3 бали;

«добре» = 2 - 2,5 бали;

«задовільно» = 2,4 - 1,9 бали;

«незадовільно» = 0 балів.

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях:

«відмінно» = 2,6 - 3 бали (повна і ґрунтовна відповідь на теоретичне питання, відповідність змісту, виконання всіх практичних завдань);
 «добре» = 2 - 2,5 бали (достатньо повна відповідь або повна відповідь з незначними неточностями; виконані всі завдання, але з незначними зауваженнями);
 «задовільно» = 2,4 - 1,9 бали (неповна відповідь, не зовсім правильна відповідь на теоретичне питання; практичні завдання виконані не всі або із значними зауваженнями);
 «незадовільно» = 0 балів (невисвітлене питання, незадовільна відповідь зі значними помилками або відсутність відповіді, завдання не виконані або виконані невірно).

Максимальний ваговий бал за **написання та захист реферату** – 14 балів.

«відмінно» = 12 – 14 балів;
 «добре» = 9– 11 балів;
 «задовільно» = 6 – 8 балів;
 «незадовільно» = 0 балів.

Критерії оцінювання реферату:

«відмінно» = 12 – 14 балів, високий рівень виконання, творче розкриття теми;
 «добре» = 9 – 11 балів, належний рівень виконання, глибоке розкриття теми;
 «задовільно» = 6 – 8 балів, задовільний рівень виконання, обґрунтоване розкриття теми;
 «незадовільно» = 0 балів, тему не розкрито, реферат не захищений; роботу подано пізніше встановлених строків або не подано взагалі.

З темами рефератів та з вимогами до їхньої структури й оформлення можна ознайомитися у Навчально-методичному комплексі дисципліни «Вступ до романо-германського мовознавства. Історія англійської мови» за посиланням https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/36842/1/Vstup_do_movoznavstva.pdf.

Календарний контроль провадиться на 8 та 15 тижнях осіннього та весняного семестру як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу здобувачем вищої освіти. Для отримання позитивної оцінки з календарного контролю поточний рейтинг здобувача повинен становити не менше 50% від максимально можливого на час проведення цього контролю.

Критерій		I календарний контроль (осінній семестр)	II календарний контроль (осінній семестр)	I календарний контроль (весняний семестр)	II календарний контроль (весняний семестр)
Термін календарного контролю		8-ий тиждень	15-ий тиждень	8-ий тиждень	15-ий тиждень
Умови отримання	Поточний рейтинг	≥ 9 балів	≥ 15 балів	≥ 34 балів	≥ 40 балів

Семестровий контроль у формі заліку провадиться на останньому занятті з освітнього компонента. Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами його роботи протягом семестру, якщо у підсумку він набрав не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Умовою допуску до семестрового контролю є позитивна оцінка з реферату (≥ 6 балів), МКР (≥ 10 балів) та роботи на практичних заняттях (≥ 30 балів).

Студент виконує залікову контрольну роботу, якщо а) він виконав умови допуску до заліку, але його підсумковий рейтинг за семестр нижчий за 60 балів; б) він хоче підвищити поточну оцінку з освітнього компонента.

Якщо здобувач виконує **залікову контрольну роботу**, його попередній рейтинг скасовується і він отримує остаточну оцінку за її результатами. Залікова контрольна робота оцінюється у **100 балів** і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу.

Залікова контрольна робота проводиться у письмовій формі та складається з двох блоків, які відповідають змісту силабусу I і II семестрів. Кожен з цих блоків оцінюється (50) п'ятдесятьма балами.

Загальні критерії оцінювання залікової контрольної роботи:

«відмінно» – коректне виконання всіх завдань, що демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й повну сформованість фахових компетентностей за відповідним освітнім компонентом (не менше 90% потрібної інформації);

«добре» – виконання всіх завдань з деякими помилками та/або неточностями, які свідчать про ґрунтовне розуміння теоретичних основ дисципліни й сформованість фахових компетентностей за цим освітнім компонентом на високому рівні (не менше 75% потрібної інформації);

«задовільно» – неповне виконання завдань з низкою помилок та/або неточностей, при якому студент демонструє фрагментарні знання з дисципліни (не менше 60% потрібної інформації);

«незадовільно» – незадовільне виконання завдань, що свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмінь (менше 60% потрібної інформації) або невиконання завдання.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залікову контрольну роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Уклали: доцент кафедри ТППАМ к. філол. н. Колісник Марина Павлівна;
доцент кафедри УМЛК к. філол. н., Онуфрієнко Олена Петрівна

ст. викладач кафедри УМЛК Кушлаба Михайло Петрович

Ухвалено: кафедра ТППАМ (протокол № 15 від 24 червня 2024 р.)

Погоджено: Методична комісія ФЛ (протокол №12 від 26 червня 2024 р.)